

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.
Ara évnegyedre 3 fl. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilatkoztató cikkek sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

A

K. KÖZLÖNY

jul.—decz. folyamára.

Előfizetési ára:

Egészévre	12 forint.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „

Az előfizetési pénzek kiadónk Stein János középvezetési könyvkereskedésébe bérmentve küldendők, hol a lapok pontos szétosztásáról gondoskodva van.

Egy kis tanulmányozás.

I.

(D) A legfőbb törvényszék fölötti vitáját az erdélyi két testvérmemzetiségnek sokkal fontosabbnak látjuk, hogysem elmulasztanánk a felett egy kis tanulmányt tenni, hisz különben is a magánosság és mitsem téves órái leghasznosabban telnek el a tanulmányokkal, mert azok fejtik ki a higgadt észlelődséget, a mely rendszerint elősegíti a századot lassu haladásában.

Hasznos tehát mindig az észlelődséget, ha álláspontunkon mit sem rontunk vele; sőt éppen tisztítjuk a tért a higgadt okoskodás előtt; hisz mi úgy is politikánk jövőjét nem lázas katasztrófákban, hanem az eszmék kitisztázásában helyeztük.

Azon viszony, mely köztünk s a dynastia közt a történelemben nőtt ki magát, mélyen ágazik be az európai jövő fejleményekbe is, valamint meg vagyunk győződve, hogy a trón élete s biztonsága is be van gyökerezve a mi nemzeti életünkbe, s be azon viszony, mely általa az európai társadalom egy erős elemével fűz össze, mely velünk vállvetve segít megtörni az ozmánok elnyomulását, s valószínűleg hivatva lesz végig velünk vállvetve gátolni azon északi s dél-keleti új elem túláradását, mely egy nagy órában hatalmas erőben mutatkozhatik, mint mutatkozott egykor nagy Szulejmán ozmán világa.

A higgadt észlelődséget arra tanít minket, hogy mi magyarok, németek, sőt féligmeggig az oláhok is, s ez utóbbiak azon része is, mely királyságunk határain kívül esik, egykor nagyra kinőhető európai kérdések közepontján állunk, oly központ, hol még vállvetve sem bizonyos teljes fölényünk, kivált ha azon nagy kérdések idő előtt jönnek el.

Versengő nemzetségeink mostan élő fiaiak talán unokáit egy nagy európai balsors fűzi össze, s azon vér, melyet tán most szenvedélypolitikánk örömet kioltana, közös kincs lehet mindnyájunknak egy nagy küzdelemben.

Nem ignorálhatjuk tehát egymást, habár kölcsönös fontosságaink elismerése éppen nem követeli elveink s jellemeink megtagadását; de ismerünk kell ez átmeneti politika mozzanatait, s talán az idő rához azon vezérforralra, mely összecombolyodott állami életünket kibonyolíthatja.

Mi azt hisszük, hogy ez idő későre jöved el, mert az eszmék millió emberek fejében s az önzés, elfogultság, bizalmatlanság és külön érdekek szövvényei között lassan haladnak, halkak tisztulnak; de egy észlelő és jellempolitikát űző nemzet feladata, minden szempillantattával tisztába lenni, s úgy tanul-

mányozni a bár nem általa, de körülte mozgó politikának is mozzanatait.

Ha most a napok jelenségeit a fennebbi indokokból észleljük, feltűnik előttünk a fő-törvényszék feletti vitából, hogy az ottan cselekvő nemzetségek álláspontja mindinkább körvonaloizódni kezdett.

Mit látunk a fő-törvényszék feletti vitában? A román s azon egy pár magyar, egészen külön szakadt a szász-tól. Azon kivétel, mit a kormány magyar képviselőjének s a kormányzék alelnöknek magatartása mutat fel, nem változtatja meg a felállított szabályt annyival kevésbé, mert a ki figyelemmel észlelte a vita természetét, meggyőződött, hogy a szászok sem állott elmeletében tisztán a kormány álláspontján, sőt nagyon is túltant azon.

Tudjuk, hogy a román ott levő értelmiség mindamellett, hogy jobbadán hivatalnok, Erdély autonóm joga mellett lándzsát tört, itt tagadhatlanul elvet és jellemet tüntetett ki. És mi e perezen túl egy régibb jellemzéstünknek, — mit Erdély egy nemzetsége irányáról még az országgyűlések előtt elmondottunk — alaposságát kezdjük igazolva látni, holott utóbbi időkben binni kezdtünk volt, hogy akkori észlelődsétek esalt, és emberek helyett csak eszközökre kellett volna számolnunk.

Ma már az oláhok eszemenetét még világosabban állíthatjuk fel.

Ők a februári nyilatkozatot úgy, a mint hivatalos és félhivatalos lapok hirdették, az octoberi diploma kiegészítésének s nem elvei megváltoztatásának tekintve, vagy is azon keretnek, hova a diplomában kimondott jogok gyakorlata be van foglalva, a birodalmi képviselőlet egy oly közegnek tekintik, hol a birodalom közös ügyei felett intézkednek, s mely mellett jelenen a szűkebb bir. tanács kapcsolatán kívül eső országok joga a joggyakorlat azon teljes mérvében megmarad, mit az örökös tartományok kettős képviselői közegök által gyakorolnak.

Ezen felfogással elemek s megadták a birodalomnak, a mi az övé, s viszonzásul remélik hazájukban azon jogösszeget, mi a közbirodalom közjogán kívül esik, s mit szintén magukénak hisznek.

A románok felfogása saját álláspontjuk szerint tisztának tűnik fel; de nem tisztá a császári alkotmány eszméjéhez, s nem tisztá azon államháztartáshoz képest, melynek szűkességét már az európai társadalom belátta, s melyet a magyar törvényhozás is 1848-ban érvényesíteni törekedett. Ez eszme Ausztriát mulhatatlanul a pluralismusra vezet, mindenestre pedig lehetlenné teszi a kormányra nézve, hogy itteni népeit a Lajthán tuli népek alkotmányos joga összegében részeltesse, a nélkül, hogy a germanisatio vádjá alá ne esnek e jog összegének közvetlen kiterjesztésével.

Igen; mert a császári alkotmány eszméjében a Lajthán tuli organismus három hatályos közegét bírja a hatalom felosztásának u. m. a tartományi képviselőlet, a közvetlen osztrák császárság együttes képviselőletét, s egy közvetlen e császári tartományok fő-törvényhozásának felelős miniszteriumot.

Ezen felül áll aztán a birodalmi képviselőlet, hova a császár a közvetlen Ausztrián kívüli álló magyar és olasz királyságot is meghívta.

Midőn Erdély két nemzete a bővített birodalmi tanácsba megjelent, a birodalmi engedett jogot gyakorlák, s miután a szűkebb birodalmi tanácsnak nem tagja, itthon saját országában azon politikai jog gyakorlására érzi magát hivatva, melyet a császári tartományok külön és együttesen bírnak.

De kérdjük, remélhetik-e a románok kivihetni Erdélyben ezt, ha a császári alkotmány elméletét valóban elemzik?

Hogy Erdély — a birodalom közös ügyeinél — úgy Magyarországtól, mint Ausztriától külön vált, egészen autonóm törvényhozó s igazságszolgáltató ország legyen, oly joggal, minőt az osztrák örökös tartományok bírnak a császári és minden újabb alkotmány elvei szerint, akkor neki kell éppen oly felelős miniszterium, a minővel bír a szűkebb Reichsrath, s országgyűlésen mindazon jognak özpontosulnia kell, a mit az osztrák örökös tartományok a Landtagban és szűkebb Reichsrathban együtt bírnak; vagy pedig miután a „fundus regius“ már egy osztrák Landtag minden jogát kivonta magának, hasonló helyhatóságot kell a többi népek részére is követelelni az erdélyi autonomistáknak, és aztán a négy nemzet négy külön Landtagon gyakorolja az osztrák Landtagok jogait, s egy erdélyi közös országgyűlésen egy országos felelős miniszterium alatt, az osztrák szűkebb Reichsrath jogait.

De álmódoshatik-e erdélyi ember azzal, hogy a kis területnek egy Landtagot, egy szűkebb Reichsrathot, s egy felelős miniszteriumot adjanak, holott ez ország mostani adóját sem bírja.

Ilyesmíró senki sem álmódoshatik, ennél fogva az erdélyi autonomisták politikája ugyan annyit, hogy Erdély nem olvad Ausztriába, a mely elv egy néhány száz szóaknál már eléggé ostromoltatott; azonban politikájuk nem hoz valódi alkotmányos szabadságot s e szerint teljes lehetetlen, hogy Erdély polgárai anyai alkotmányos joggal bírassanak, mint bírnak jelenleg Ausztria közvetlen polgárai.

Ennek megmondolása vezérli a szászokat az ő álláspontjukra s hozza az oláhokkal élénk ellentétbe, hogyan? arról jövő számaikban.

Szebeni dolgok.

N. Szeben, junius 16.

A tartományi gyűlés mai ülésében a tárgyalás alatt levő kormányzékai javaslat 5—13 cikkelyei minden nehézség nélkül, de módosítással elfogadtattak. Míg a 4. első cikkely kilencz ülésen át folyó vitát idézett elő, e szerint ama egyetlen ülésben 9 cikkelyen estek át. Természetesen, mert a 4. első cikkely a legfontosabb elvkérdéseket foglalja magában. A románok a mai ülésben tett módosítványaik keresztülvitelénél is nagy összetartást, s a szászok győnye ellentállást tanúsítottak. Ez utóbbi párt, mind szánandóbb szerepre látszik kárhívatva lenni, miután a többséget képező románok pártfegyelmé megtörhetlen.

A kormányjavaslat 5-dik cikkelye, mely szól a legf. törvényszéknek a bűnvádi ügyekben való illetékességéről, minden vita nélkül elfogadtatott.

A 6-dik és 9-dik cikkelyek, melyek szerint a legf. törvényszék határoz a bíróság kiküldetési ajánlatok és kérelmek, és a tisztai pauszok (syndikats beschwerden) tárgyában, Puscariu indítványára egybeolvasztatott, s az indítványozó által ajánlott fogalmazás szerint határozattá emeltetett.

E történt a 7-dik cikkelyvel is, melynél a kormány szövege elvetetett s ismét a Puscariu módosítványa győzött.

A 8-dik §-lyel, mely szerint a bírói és közigazgatási hatóságok közt támadt illetékességi viták felett a legf. törvényszék vegyes tanácsban határoz, Balomiri indítványozó, hogy ily esetekben a legf. törvényszék az udvari korlátnoksággal együtt határozzon, miután a kir. főkörmányszék tanácsosai, mint ezen második foku bíróság tagjai, nem lehetnek egyszersmind harmadik foku bírók. Ambar a kormányjavaslatban — persze a székhelynek Bécsbe való tételével — hasonlóan alapelv van elfogadva, a közép egyáltalában nem támogatá ez indítványt és névszerinti szava-

zással kellett eldönteni, melynek eredménye négy szavazattöbbség volt az indítvány mellett.

A tizedik cikkelyt, mely szerint a legf. törvényszéknek hatáskörébe áll törvények alkotására vagy megváltoztatására czélzó ajánlatokat tenni; Alduleán egészen elhagyni indítványozó, mivel az nem felel meg az alkotmányosság alapelveinek s különben is praedjudical ezen törvényjavaslat utolsó cikkelyének, mely szerint fenn van tartva, hogy a legfőbb törvényszéknek az erdélyi udv. főkorlátnoksághoz való viszonya rendeletileg szabályoztassék.

E mellett szól Schmidt comes is, valamint a baloldal több szónoka, míg a kormány képviselője az indítvány ellen felszólal és kiemeli, hogy a legfőbb törvényszéknek mindenestre megtagadandó azon jog, hogy az igazságszolgáltatás kérdését érdeklő törvények alkotására nézve véleményét adhassa, egyébiránt a kormány nem ellenzi, hogy alkotmányosabb szellemű szerkezet állapítás-sék meg.

Még Balomiri és Filtsch tettek módosító ajánlatokat, azonban szavazásra kerülven, a többség Alduleán indítványa mellett nyilatkozott.

A 11-dik cikkelyt, mely szerint a legfőbb törvényszék vezetése az elnököt s távolléte vagy akadályoztatása esetében az erre bivatott helyettesít, vita nélkül elfogadták.

A 12-dik cikkelyre nézve Puscariu és Alduleán ajánlák a kormányjavaslat elfogadását, miután a bizottmányok a teljes tanácsülésekre vonatkozó részletezése nem a törvényhozás körébe, hanem ezen bírósági legfőbb hatóság hatáskörébe tartozik.

Szó volt a kinevezendő tanácsosok számáról is.

Plecker a kormányjavaslatban ajánlott hat tanácsost igen kevésnek, ellenben a törvényhozási ügyek feletti tanácskozáshoz szükségelt 15 tanácsost igen soknak találja, ennélfogva ajánlja, hogy ezek számának meghatározása bizassék a kormánynak.

Gaetanu a bizottmányi formulázásában több biztosítékot lát; a kormány képviselője pedig ajánlja a kormányjavaslat elfogadását, miután az állam pénzügyeinek kímélése tekintetéből a bizottság által ajánlott nagyobb számú tanácsosok iránt alig lehet helybenbágyást remélni.

Szavazásra kerülven, a kormányjavaslat határozattá emeltetett.

A 13. §-re miszerint erdélyi közigazgatási és bírósági hatóságok közt, valamint urbéri ügyeket illetőleg támadt illetékességi viták eseteiben a legfőbb törvényszék három bírója helyett az erdélyi udv. korlátnokság (a bizottmányi javaslat szerint pedig a fő-kormányzék) három tagja lép be mint szavazó, b. Salmen megjegyzi, hogy ezt éppen a mindenekfelett fontos urbéri ügyekben nem találja helyén levőnek s óhajtaná, hogy ez kizárólag bírói hatáskörben hagyassék.

Miután ezen §. megoldása a hivatali folytan nagy nehézségekkel jár, melyeket különösen b. Friedenfels és a kormány kiemelnek, Moga annak kihagyását ajánlja, megjegyezven, hogy az itt fenforgó kérdés a 8-dik § által, már különben is meg van oldva, Brán de Lemény is hasonló nézetben van. Alduleán megjegyzi, hogy b. Salmen óhajtatása a 4-dik §. által már teljesítve van és ő is a 13-dik §. elhagyására szavaz, a mi a többség által határozattá is emeltetett.

Erre a gyűlés bezárattott.

Ma osztatott szét a tartományi gyűlés tagjai közt az illető bizottmányi tudósítása a tartományi gyűlés és ügyrendtartásáról szóló harmadik királyi előterjesztvény tárgyában. Ez terjedelmes munkát, s mint már megszoktuk, van mellette többségi és kisebbségi vélemény. A bizottmányi többségi (románok) a mostani ideiglenes gyűlési szervezetet és a kormány által octroyált ügyrendtartást vette lényegtelen változtatásokkal alapul. A regalisták is meg vannak hagyva. Ellenben a kisebbség (szászok) az érdekképviseletet vette alapul, e szerint csak választott követek lennének, kivéve a 6 egyház főnököt és a két jogegyetem igazgatóit. A kissé hosszadalmas többségi vélemény előadóján és szerzőjén Moga Demeter, a kisebbségé, mely szabatosabb,

Obert Ferencz. A többség terve szerint 165 a kisebbségé szerint 159 tagból állana ez a tartományi gyűlés.

N.-Székely, június 17.

A tartományi gyűlés mai ülésében az elnök közlé a királyi biztosnak Gmundenből jun. 13-rol kelt iratát, mely által az erdélyi nagyfejedelemiség törvényezikének szentesítése és kihirdetése tárgyában egy törvényjavaslat küldetik alkotmányoszerű tárgyalás végett. E törvényjavaslat 5 cikkből áll, melyek szerint a tartományi gyűlés által határozott törvények 3 Felsőházhoz az ország mindhárom nyelvén terjesztendők fel; ha e törvények legmagasb szentesítése megtörtént, azok törvényerőt nyernek, a tartományi gyűlésen azonnal közzétételnek, kinyomatnak s minden községnek egy példány küldetvén, a kir. fő-kormánysszék által kihirdetnek. Az időpont, melytől fogva a tartományi gyűlés szentesített cikkei, mint országos törvények hatályba lépnek, mindig magában a törvényezikben meghatározandó.

Elnök indítványára e törvényjavaslat azon bizottsághoz utasított, melynek feladata, a harmadik királyi javaslat fölött előleges tanácskozáskor tartani.

Most olvasatott egy az országgyűléshez intézett beadvány, melyet Sterka Solutz érsek és a baloldal több tagja irnak alá, a melyben kéri, hogy szövegezzék fel a kir. fő-kormánysszék oly intézkedés megtételére, miszerint az Alsó-Fehérmegye egyik választó kerületében megválasztott Axentie Severu választási ügye rendezetessé s neki a megválasztásáról szóló bizonyítvány az illető központi bizottság által adassék ki, hogy elfoglalhassa ülését a tartományi gyűlésben.

Elnök azon kérdést intézi az aláírókhoz, ha ez indítványnak tekintessék-e? s miután igenlő válasz adott. Bran de Lemény indítványozza, hogy az sürgősnek nyilvánításuk s előleges tanácskozás nélkül határozat mondassék.

Miután azonban az indítvány ezen utóbbi részére nézve a határozathozatalnál a ház megjelent tagjainak kétharmada szükséges ez pedig nem volt meg, hosszabb vita után Aldulean indítványára csak az határozat, hogy kinyomtatassék és a bizottság jelenése után azonnal tárgyalassék.

Ezután áttértek a napirendre, s a tárgyalás alatt levő kormányjavaslat 14. és 15. §-lyeit, melyek a legfőbb törvényezik ügykezelési nyelveről és kiadványairól szólnak rövid

vita után a kormányi előterjesztvény és a bizottság szerkezetével változatlanul elfogadták.

A 16-dik cikkelynél Solutz érsek indítványozza, hogy a legfőbb törvényezik pecsétjébe, mely a cs. kir. sasból áll Erdély czimereivel, a román nemzet emblémája is vétesse be, de indítványát visszavonja, miután Aldulean megjegyzi, hogy ez a tartományi gyűlés kezdeményezése nélkül is meg fog történni, mire a § az eredeti szerkezetben határozattá emeltetett.

A 17-dik s ezzel az utolsó §-re kerülvén a sor, mely § szerint „a legf. törvényeziknek személyi és fegyelmi ügyekheni hatásköre, belszerkezete és ügyrendtartása, továbbá annak az erdélyi udv. korlátnoksághoz viszonyra rendelvényi uton fog szabályoztatni”, miután Balomiri indítványozza, hogy e passus kimaradjon s a rendezés a törvényhozásnak tartassék fenn, hosszabb eszmecsere (conversatio) keletkezett, melyben részt vett Aldulean alelnök, báró Friedenfels, Schmidt a szász ispán, Pap Alajos mint a kormány képviselője, Binder és Gaetanu.

A kormányjavaslat védelmére különösen kiemeltetett, hogy azt nem lehet megváltoztatni, mert ez a végrehajtó hatalom jogaiba való avatkozás lenne, míg az ellenzék azon aggodalmát fejezte ki, hogy ha a f. törvényezik viszonya az udv. korlátnoksághoz rendeltileg szabályoztatnék, ez uton függővé tételhetnék emettől, miáltal a biráskodásra befolyás gyakorolhatótnék.

Ambár a kormány képviselője megkíváná nyugtatni az ellenzékét azon biztosítással, hogy a legf. törvényezik viszonya az udv. kancelláriához semmi esetre se lesz alárendelt, hanem körülbelül mint p. o. a bécsi legf. törvényezik az igazságügyminis-teriumhoz, s hogy itt tulajdonkép csak az adminis-teratív igazságszolgáltatás kérdéseiről van szó, mindamellett az illető helynek kihagyása végett Balomiri által tett indítvány névsze-rinti szavazás után egy szavazattöbbséggel határozattá emeltetett, s ezzel az erdélyi legf. törvényezik felállítás iránti kormányjavaslat tárgyalása befejeztetett.

N.B. Az erdélyi legfőbb törvényezik hivatalos pecsétjén a kétféle sas és Erdély czimere kivül még e körirat lesz: „Sigillum regii supremi Tribunalis Magni principatus Transilvaniae.”

Az oláhok plünkösdi ünnepe miatt folyó hó 22-ig nem lesz ülés.

Az első magyar általános biztosító társaság igazgatóságának

JELENTÉSE

életbiztosítási osztálya üzletének első időszakáról, n. m. 1860-nak május 15-től 1863-nak december végeig.

Midőn az életbiztosítási osztály első üzleti jelentését a t. közgyűlés elé terjesztjük, mindenek előtt örömlünk, fejezzük ki a felett, hogy társaságunknak a biztosítás ez üdvös ágában is, s e téren működésünk rövid ideje alatt, az alább bővebben kifejtendő eredményre sikerült jutnia.

Ez eredmény annál megelébb, annál kielégítőbb, mentől több nehézséggel kellett társaságunknak e téren és főleg hazánkban küzdenie, hol még nem régen az életbiztosítás tere majdnem egészen paragon hevert, hol a takarékoság, a gondoskodás e neme iránti fogékonyság majdnem fejletlen volt, hol még a miveltebb osztály többsége sem ismeri fel, nem méltányolja kellőleg az életbiztosítás hasznait, a halálesetre való gondoskodás minden egyéb módja feletti előnyeit, hol aránylag még mindig oly kevesen fordulnak az életbiztosításhoz, ez üdvös intézményhez, mely a családok elhunytával a fenntartás eszközeit nyújtja a támasz nélkül maradt családoknak, mely segélyt nyújt a különben nyomorba eshető árvák-nak, mely hokománynyal látja el a hajadont, nyugdíjjal az özvegyet és évráradékkal a tehetetlen aggkört.

E mellett a biztosítás ez üdvös neme iránti részvétfeljedését, e téren igyekeztünk nem kis mértékben tartoztaták fel hazánkban a lefolyt évek alatti kedvezőtlen gazdasági és pénzügyi viszonyai. És mindezek ellenére is igyekeztünk szép eredmény jutalmazta meg, mert 1860. május 15-től, midőn t. i. az osztály működését megkezdte a múlt év végeig *) mindössze 8945 bevallás nyújtott be, 15,677,792 forint fölajánlott öszveggel s 7,668 bevallás fogadtatván el, ez idő alatt már 12,698,169 frt 47 kr biztosított.

A biztosítási ajánlott 15,677,792 frt és a kötvény kiállítás által érvényesített 12,698,169 frt 47 kr öszveg közötti viszony tanúságul szolgál arra nézve, hogy a biztosítá-sok megkötésénél, mind a biztosítottak, mind a társaság érdekében a legnagyobb óvatossággal jártunk el.

Az öszves üzleti forgalmat e lefolyt üzleti korszakról a következő kimutatás ismerteti:

B e v é t e l

1) Befolyt díjak öszvege 7,668 kötvény által biztosított 12,698,169 frt 47 kr öszveg után . . .	877,210 frt 13 kr
2) Illetékek . . .	28,087 „ 65 „
3) Egyéb bevételek . . .	9,916 „ 73 „
4) Kamatok . . .	32,708 frt 40 kr, 947,922 frt 91 kr.

K i a d á s o k

1) Törlesztések . . .	88,645 frt 16 kr
2) Visszarúgott kötvények . . .	3,707 „ 45 „
3) Bekövetkezett 56 haláleset után fizetett 79,085 forintot 7 kr. hátrahagyott kötvényekkel . . .	98,085 „ 07 „
4) Kiházasítási biztosításoknál a gyermek elhalta következtében visszatérített díjak . . .	2,911 „ 84 „
5) Életjáradék . . .	29,909 „ 31 „

*) Az első három évi időszak 1863-nak május 15-én volt ugyan befejezve, miután azonban társaságunk egyéb osztályai a naplói év végével zárják be számláikat, ehhez alkalmazva szintén 1863-nak végére halasztottuk az első időszaki mérleg elkészítését, mostantól fogva évenként leendvén a mérleg elkészítendő.

6) Életbiztosítások után fizetett díjrészletek . . .	23,292 frt 03 kr
7) Bélyegek . . .	3,820 „ 02 „
8) Vegyes költségek . . .	24,296 „ 47 „
9) Tisztifizetések . . .	36,897 „ 23 „
10) Orvosi díjak . . .	1,352 „ 02 „
11) Agio különbségek . . .	244 „ 64 „
12) A lefolyt éveket illető jutalékok . . .	25,089 „ 63 „
13) Leszámlított költségek . . .	9,257 „ 84 „
14) Behajtási költségek . . .	8,846 „ 31 „
15) Díjtartalék . . .	483,942 frt 48 kr, 840,387 frt 50 kr.
Nyeresség . . .	107,535 frt 41 kr.

A nyeremények felosztása:

1) Igazgatósági járulék 9% . . .	9,678 frt 18 kr
2) Tisztviselőségi járulék 4% . . .	4,301 „ 42 „
3) Nyereménytartaléknak, a 93,555 frt 81 kr maradáknak 25%-ja . . .	23,388 „ 95 „
4) A biztosítottak része a fennmaradt 70,166 forint 86 kr 50%-ja . . .	35,083 „ 43 „
5) A részvényesek része 70,166 frt 86 kr 50%-ja . . .	35,083 „ 43 „
	107,535 „ 41 „

Pest, 1863. év december 31-kén.

Reichart Orbán m. k.

I-só titkár.

Oberbauer Jenő m. k.

technikai könyvvivő.

Weninger Vince tanár m. k.

a II-dik főosztály főnöke.

Látták a számvizsgálók:

Zsigmond Pál, Kern Jakab, Jelinek Mór, Giezei Samu.

A nyeremény felosztása.

Az üzletforgalomból kimutatott . . .	107,535 frt 41 kr.
nyereményből az alapszabályok pótlékának 6-dik §. értelmében levonások után fennmaradt még . . .	93,555 „ 81 „

a melyből jut:

25% a nyreménytartalékba . . .	23,388 „ 95 „
37 1/2% a részvényeseknek vagyis a maradáknak 50%-ja . . .	35,083 „ 43 „
37 1/2% a biztosítottaknak . . .	35,083 „ 43 „
	93,555 „ 81 „

A biztosítottakat illető nyeremény 2 1/3-da a biztonsági alapba jön . . .	23,388 „ 95 „
1/3-da a nyereményre jogosultak között felosztattak . . .	11,694 „ 48 „
	35,083 „ 43 „

A biztosítási feltételek 11- és 12-dik cikkének értelmében az 1864-ben elosztandó nyereményben azon biztosítottak részesülnek, kik 1863-nak végeig a teljes három évi díjt, vagy az egyszeri díjt befizették és az ez évi nyeremény f. é. július hóban készpénzben fog kiadni mindazoknak, kik halálesetre vannak biztosítva, vagy pedig már nyugdíj élveznek. A kiházasítási biztosítások, a meghatározott évre biztosított tőkék és az elhalasztott életjáradékok után a nyereményrész az illető évosztály javára gyűjtetik évről évre, akkor levén kiosztandó, ha az illető biztosítottak azon korévet elérik, a mely a kötvényben mint biztosítási határidő van kitűzve.

Miután az ez évi nyereményre jogosult biztosítottak által fizetett évi díj 69,746 forint 93 krt tesz, a folyó évben az ez évi díj után számítva 16 2/3% tesz a biztosítottak nyere-ményrészlete, és fennmarad mint fel nem osztható maradvány 70 frt, a mely a biztosítéki alaphoz csatoltatik.

Az életbiztosítási osztály tartalékja.

Díjtartalék . . .	483,942 frt 48 kr.
Nyereménytartalék . . .	23,388 „ 95 „
Biztonsági alap . . .	23,458 „ 95 „
	530,790 frt 38 kr.

Pesten, 1864-dik évek május 2-án.

Az igazgatóság:

Hajós József,

alelnök.

Frölich Fr.

Fuchs R.

Koppély Fr.

Ullmann K.

Igazgatók:

Levai Henrik,

vezérő igazgató.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Maros-Ludós, jún. 14.

A szerencsés véletlen közelebből elvitt Magyarbónnak mindig gazdagságra uszó, és most már a terméketlenség okozta szegénységgel küzdő alföldre; midőn magam egy uri háznál ajánlottam, nagy örömköz, megjegyez az elfogadó házi gazda, hogy talán éppen Erdély-triesti, maros-ludasi vagyok? Megvallom jobban csodálkoztam, mint Koos Ferenc barátom, mivel találkozásunk alkalmával mind úgy beszéltem itt Maros-Ludason, mintha akkor is Lippán gabonaeladással elfoglalva lettem volna. A jószívű házi gazda azonban csakhamar zavaromat eloszlatandó, kezembe adja az „Arad“ május 6-ki 55-dik számát, egy Mező-Szengyelből apríl 25-rol kelt levélre mutatva, melyet midőn elolvastam, tisztába jöttem magammal, és Maros-Ludásnak Erdély Triestévé lett elnevezésével. Helységünkben nagyban foly az ideit tavaszkezdettől fogva a gabonaszállítás a Maroson, hazánkban nagyrészből ide szállítják a gabonát tengelyen, s úgy aztán vagy zsákokba, vagy a tutajokon készített ládákban, tovább Magyarhon alföldre, az így innen helyből elszállított gabona a 100,000 kis köblöt ha feltől nem haladta, de bizonyosan közelíti. E tény illusztrációján emliti az „Arad“ mező-szengyeli levelezője, hogy hát „ki hitte volna, hogy Maros-Ludós Erdély Triestévé váljék? s. t. Nem tudtam hirtelen az öröm, nevétes vagy szánalom könyeit hullassam, s végre elsőhajtra magam, elgondolám, ha Maros-Ludós oly kedvező körülmények között, csupán egy gyógyszerért felállításáért is annyit kell hogy küzdjön, ugyan bizony mikor fog még Triestébe válni? bár előbb azt érne a mit Mocs, azután Sz.-Régén, és így lépcső-

zetenként jutna oda, hova bivatva van, míg végre egy pár század mulva elérhetné Triest-t. Egyébiránt nem mulasztatom el az „Arad“ mező-szengyeli levelezőjének szíves köszönetet helységünk nevében kimondani; mert midőn ő azt annyira magasaltta, bizonyára örövendé e helység haladásának, és látva, hogy mily nagy jövőnek néz elébe, előre azt kívánta, hogy Erdély Triestéjé váljék, és hogy azzá hanem is, de igen nevezetes helyé fogja magát kinőni, azt a Mindenható is kívánja, eredményekkel adván erről tanúbizonyságot. Azonkívül a hol oly szellem és előhaladási igyekezet uralkodik mint helységünkben, ott hajótöréstől félni nem lehet. Társalgási körünkkel eléggé illusztrálja ez eset, mit röviden ide jegyzek: a közelebből, mint országos vásár alkalmával, két magyar egy-niség igen jóbarátok, a közikbe vetett konyoly következtében, szóvitába kerekednek, egyik közülük hevesebb természetű levén, durva elégtételt akart magának venni, azonban csak hamar tettét megbánva, önmaga felett, miután ellenfeletől azonnal engedelmet kért, olyformán biráskodott, hogy a magyar-honi szűkölködők számára 15 o. é. forintot kezemhez adott, mely öszveget illő helyre leendő kézbesítés végett, midőn a tisztelt szerkesztő urat igen szívesen kérném, és azt ide zárnám, biztosíthatom, hogy igen kedves költséggemet teljesíttem *).

*) Az írt 15 frt az országos inségügyi bizottmányhoz kézbesítettett.

Szerk.

gyok, de el nem mulasztatom még azon közlésemet, hogy a napokban itt egy magán leánynevelde vette kezdetét; a faradhatlan munkás, szerény és becsületes vezetőnő, Brestowski Ödöné, született Galgóczi Sarolta urnőtől bizon reméljük és feltesztük, hogy e magán nevelde, nyilvánossá fogja kifejleszteni, reméljük és bizon feltesztük azt is, hogy a helybeli egy vidéki leánygyerekek szülei, meggondolják, mily nagy nyereség vidékünkre nézve egy leánynevelde, és innen kifolyólag csekély áldozattal egybekötött partfogásokat el nem vonandják. E nevelde haladásáról még fogunk időnkint emlékeztetni, kívánjunk nekik csak sok jót és állandó szerencsét.

Humoród-Sz. Pál, jun. 3.

Pár havi hallgatás után ismét tollat fogtam, hogy ünt és az olvasó közönséget tudósítsam holmi humorvidéki újságokról, a melyeknek nevezetesebbike a június 3-ki árvizpusztítás. E napon ugyanis két terhes felhőcsoportot látunk vakító villámok és áttalán már néz nem hal lott rettenetes dörgések közt vidékünk felé közeledni; az egyik keletről, a másik nyugatról jött. Találkozásuk vidékünk nyugati oldalán történt, hol oly hirtelenséggel öntöttek ki roppant eső tartalmukat, hogy azon szerencsétlen embertársaink, kik a m. zókról bejövő patakok mellett laktak, maguk is alig futhattak ki házaikból, portéikaik megmentéséről szó sem lehetett. Így fuvánkban a „Várca” nevezett patak, mely nyárban fenékig szárad, egy nőt, ki előbbben házából kihozta két gyermekét, a harmadikkal beenszorította, s néhány percek alatt dagadó hullám a gyermekével együtt sírjokba temeték, ha a künn levők unszolására a padozatra nem fut, honnan aztán létra segítségével megmenekült. Egy férfit pedig egy pallón lepett meg az árvíz, kinek alig vala annyi ideje, hogy a palló egyik végénél földre felkapaszkodhassék. Rettenetes volt a rémület, s mégis tétlenül kelle nézünk a nagy pusztítást, mert ki állhatna ellent oly erős hullámoknak, mint a milyenek nálunk tollpelyhekként vitték a szalma-kazalokat, döntötték le a legerősebb kertetek, s ontották be még egy kőház oldalát is. Két pinceben mintegy 400 véka k. lönbféle nemü gabona teljesen áztatott, s hihetőleg a buzának igen sok hasznát nem is fogják venni, mert azóta mind csak boros napok vannak, s így a kizsárazástól bajosan megmenekültek. A falvánkban okozott kár mintegy 1000 frtra tehető, s ha még réteinknek a k. Humoród, e második Nilus általi leiszapolását is felakarnék számítani, akkor bizonyosabb több ezerekre menne. A mint értesülve vagyok tetemes pusztításokat tett még az árvíz Dályában, hol épületeket bontott el, továbbá Almáson és Karácsonfalván.

Öregeink a patakok ekkora áradásaira nem igen emlékeznek, s jóslatok szerint az idén még sokszor megszorulhat a recsenyédi kutya a bogja tetején.

Ez alkalommal azonban a legnagyobb szerencsétlenség H.-Sz. Mártonban és Derzsben történt; az előbbi helyen egy 3, az utóbbiban egy 5 gyermekes apát sújván agyon a villám. Szép halál, de nem ily esetben, hanem csak midőn a maga idejében alszik el az ember ily fájdalom nélkül! A sz.-mártoni villámütőt, telt még két nő volt ugyanazon szobában, kiknek csakugyan semmi bajok sem lett, mert valami jó conductor által nem lévén egyik a mással összeköttetésbe, a villany a földbe ömlött ki; az ily alkalmakkor kifejlődni szokott, gyakran főtó gőzök pedig valami uton, hihetőleg az ily szegényes házaknál szokásos rossz ablakon, menekültek. Éppen ezért ily alkalmakkor eléggé nem ajánlható egy nyitott ablakszárny, melytől a tudatlan nép oly igen fél, bolott ez a villám irányát nem változtatja már csak azért sem, mert nyárban ablakaik egy részét rendszeren nyitva tartva a külső levegő a szobaival csekély különbséggel egyenlő hőmérsékletű lévén, akkora légyérvítés nem történhetik, mely a magasabb háztetőre célzó villámnak más utat adjon. Ne mulaszták el tehát az illető egyéniségek, kiknek szerencsésük van ezeket tudhatni, világosítani e tekintetben is a tudatlanokat; sőt meg kell próbálni a villámsújtóknak életre visszahozatalát is felbresztetni törekedvén az elnyomott érzékenységet a lélekző szervekbe levegő-fúvás, szesz nedveli kilocsolás, földdeli betakarás által, kivéve a főt, mely e közben gyakran öntözött hidegvizvel. Én ugyan ily szerű feltámasztást nem látam, de hiszek és bízok más is a tudomány, mely nem száraz elmélet, hanem gyakorlati tapasztalaton alapul.

A már több ízben említett bimbőlövés, ha kisebb mértékben is, de mégis uralkodik, különösen falvánkban. Mezei munkánkkal lassan haladunk előre, de mégis Isten után tiszteséges termésre van kilátásunk.

Sándor Lajos.

Kecskemét, jun. hóban.

(Egyházi ügy). Az egyéni és társadalmi önfentartásnak nemcsak ösztöne s ezzel kapcsolatban az emberi szellemet örökké éberben tartó előhaladási vágy szent célzatu törekvésekre hevíti a jóra való becsületes embert, az életre való társulatokat, vallások egyesüléseket. Ily szent hévűt melegengetve, egyszerűságot sors intő szava által is sodortatva, önbizalma kíséretében lépett a cselekvés terére azon kisdéd szerény egyház, melynek szent ügyében ezuttal szót emelni kedves kötelességünknek ismerjük, értvén a kecskeméti ágost. hitv. evang. egyházat, melyről elmondhatni véljük, hogy magyarhoni evang. magyar anyaszenegyházaink egyik legifjabbika s egyzersmind legnépesebbike. E kisserű, alig 600 lelket számláló egyháznak, rossz anyagokból épült, roskatag imaháza helyett új templomot kellett építtetnie, a hiekek anyagi helyzeteket nem latogatva s a szent ügy érdekében mindent áldozva, saját vagyoni állásának tetleges megrongálásával, három év elforgása alatt, önjerejükből, adakozás s okserű kezelés útján 22,000 forintnyi összeget voltak képesek kiállítani; ámde ez összeg, a szükségletnek alig kétharmadát képezvén, az egyháznak minden követ meg kell vala mozgattania, hogy pénzforrásokhoz juthasson. Az országsszerű adakozások szép sikerrel jutalmazák a fáradságot; ugye mindezen áldozatokat főlemeszték az eddigi kiadások s jövőnk a legszomorítóbb képetek tünittek elénk. Van ugyan még egy olyatén időszi jövedelemforrásunk, mely az egyházat szép módjával megmenthetné a legnagyobb zavaroktól, ha ügye, jótékonyág szempontjából, hazaszerű fölkaroltatnék. E sikert hozható ügyet, a legfelsőbbileg engedélyezett elzást és tárgysorsjáték volna, melynek jegyei nagyrészen szétküldözvék; de az eredmény mindekkoráig csak igen parányi. Okul vesszük a mult évi terméketlenséget s az általános pénzüsszűkéséget és az ezekből kifolyó, maiglan is egész mérvben uralgó inséget, mely egyébkör terményekben dúsgazdag alföldünket most siralomvölgyévé átváltoztatta. A sorshuzást ép e miatt, a mult évi nov. 1-ső napjáról áttettük f. e. oct. 1-ső napjára, a midőn a tárgyak kisorolása visszavonhatatlanul meg is fog történni. Az idő azonban gyors szárnyakon halad s az egyház méltó és indokolt aggodalmait többé nem titkolhatva, a legvégsőkre is elhatározta magát, a midőn hievi közt, a még kéznél levő sorsjegyek országsszerű szétbordaása s elárúsítása végett egy-két buzgó egyháztagot már is útnak bocsátott, és miután egyik jeles ifju tanítónk azon gondolatra jött, hogy az iskolai szünidő alatt sorsjegyeinkkel Erdélyországot kívánna bejárni, áldozatkészsége örömmel fogadtatott s az egyház áldása kíséretében, azon igéretünk mellett, hogy erdélyországi testvéreinket hirlapilag is fölkerendjük a pártolásra, néhány nap előtt ötöt is útnak bocsátott Erdélyt Isten szent rendelése tán nem látogatá meg oly inséges időekkel, mint kedves magyar hazánkat, s egy-két fillért nem fog sajnálni szent ügyünk előmozdítására, annyival inkább, hogy a midőn vevő, sorsjegyeink megvásárlása által szent ügy előmozdításához nyújt segélyt, egyzersmind, a sorsjegyek árához mérten, értékes nyereményhez is juthat, minők a 12 szentlyre összeállított 500 frt értékű igen szép ezüst asztali készlet; 120 frtra becsült egy akótokai bor; 80 frt értékű remek magyar suba; 70-70 frt értékű két darab remek szür; egy igen szép és értékes svájci tehén stb., az összes nyeremények száma megközelítendően 400-at, s a legkisebbnek értéke is meghaladja a sorsjegy ára kétszeresét, ennek ára pedig csak 50 kr. Járuljatok tehát a szent ügyhez kedvelt testvéreink, s adja Isten: hogy igénytelen felhívásunk, ne legyen visszhang nélkül kiáltó sőt Erdély bérezei között!

Az egyház előjárósága nevében

Gömör Frigyes,

felügyelő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kolozsvárt június 19-én a kolozsvári ev. ref. főtanoda ének, fuvóhangszer és vonóhangszerkarának cenzurájá Szuk György karnagy és énektanár vezetés alatt ma folyt le. A folytonos eső a művészeket kisorzította a szabadból s a censura az iskolai nagyteremben tartatott meg, azonban a rossz idő dacára is hallgatóság szép számmal gyűltve össze, az ünnepélyes dolog 4 órakor delűtan elkezdődött. Mind az ének, mind a zenekar valamint máskör, egy most is magát igen kitűntette. Hogy a szorgalomnak szép s hasznos eredménye jutalom nélkül ne maradjon, a tanárikar (további buzditás végett is) jutalom kiosztásáról intézkedett. E végre tehát kiűzték 72 o. é. frtot. A jutalmazások következők lettek: a) A hármónisták közül nyertek ezek: Marosi Sámuel mint szakevezető 10 frt, Valler József 10 frt, Inceze Dani 10 frt, Orbán Károly 5 frt, Horváth Mozes

2 frt, Inceze István 2 frt, Gién Iván 2 frt, Végh Soma 2 frt, Révay Pál 2 frt, Nagy Móricz, Szentpéteri János, Demjén Imre, Kis József, Köblös Gábor, Balázs Endre, Tompa Ádám, Török István, Benkő János, Deák Albert, Szöcs Ferencz, Boros László, ezek egy forintot nyertek. b) A zenekar tagjai közül a következők: Lukácsy Ödön 3 frt, Kónya László 2 frt, Kósa László 2 frt Boér Lajos 1 frt, Inceze Miklós 2 frt, Jonás Sándor 2 frt, Gyulai Árpád 1 frt. E szerint a hármónistáknak ment 57 frt, és a zenekar tagjai közül a jutalmat nyerteknek 15 frt. Végre mint a zenekar pártolói és kisegítői méltányló elismeréssel említtettek meg ezek: L. Bodor László, Müller Sándor, Takács Zsigmond, Takács Lajos urak. Ezzel egybekötve volt a „Kölcsy kör” által rendezett „Kölcsy” ünnepély. Emlékbeszéd „Kölcsy Ferencz” felett Folbert Ernőtől, a mely beszéd igen megható volt, mindenki keblét az oly nagy férfi balálért mély fájdalom fogta el. Ezt követte „Kölcsy” emlékezete Nagy Ferencztől, azután „Molnár” szavalat Kölcsy Ferencztől, szavalta Dézsi Gyula igen szép izléssel. Mikor ezeknek is vége lett, következett a jutalomosztás, t. i. a kik a „Kölcsy kör” tagjai közül a magyar irodalomban e körhez képest magokat kitűntették, így például: Sámí Lajos két költeményével nyert két aranyat, Nagy Ferencz egy költeményével, Petőfi költeményeinek két kötetjét, báró Kemény Endre ugyancsak két költeményével két más-más kötetű költeményt és Hegedűs Sándor egy prozai művel nyert egy könyvet. Végre az ünnepélyt a vonóhangszerkar a „Rákóczi induló”-val befejezte. Felházy Károly.

Borzasztó jégverésekről vettünk tudósítást Maros-Bogát, és Bánd környékéről, a mely helyeken tojásnyi nagy jégdarabok hullottak, melyek állatokat öltek, háztetőket romboltak szét, miről a részletes tudósítást közelebből adjuk.

A félhiv. „General-Correspondenz” jelenti: „Mint értesültünk, ő Felsége a császár, Kissingenbe való legf. elutazása előtt, a magyar kir. udv. kancelláriának a Magyarországon az igazságszolgáltatásban életheleptendő reformokat illető előterjesztésén kívül, az erdélyi kir. udv. kancelláriának is több az erdélyi országgyűlésben teendő előterjesztéseit helybenhagyá. Nevezetesen a) az Erdélyi politikai felosztásának a rendezett kizigazgatás és törvénykezés könnyebb valóstítása szempontjából változtatásokat illető törvényjavaslatot, b) a politikai közigazgatás végleges szervezését illető törvényjavaslatot, végül c) az erdélyi első bíróságu törvényhatóságok szervezését illető törvényjavaslatot.”

Bud helységben Alsó-Fehérmegyében a helység oláh lakossága vérengzés birtokháborítási tényét követett el; szolgabíró Apátur, s két csendőr merész és határozott fellépése végett a harangok felverésével felzgatott fejtelenségnek. A részletes tudósítást jövő számunkban adjuk.

A Szamos már tegnap kiűtött a két víz közt azon telkekre, a melyek töltésekkel ninesenek ellátva, sőt ellátott helyekre is betört a szomszéd telkekről, a város nagy gátja elszakadt, s az áradat nem kevés pusztítást tesz. A kétvíz közötti rész bizonynyal egyike a város legelhagyottabb helyének, míg a Szamos partjának töltésekkel erősítéséről, ha az illető birtokosok kényszerítésével is semmi intézkedés nem tétetett, az előtérből négy év előtt eltördelék az utcakövezetét, s maig sem képes a város kikövetetni, s így hátul víz, elől sár. S vajon még a Szamos szabályozásának ideje mikor jöved el, melyre nézve jeles építészünk Kagerbauer oly jeles tervet dolgozott?

A bukaresti reform. templom építésére Kolozsvárt adakoztak: Gróf Mikó Imre 12 arany, báró Kemény Ferencz 10 frt, gr. Eszterházi Jánosné 5 frt, gr. Lázár László 2 arany, gr. Lázár Miklós 4 arany, b. Bornemisza Ignác né 1 arany, gr. Rhédei Klára 1 arany, Nagy Elek 3 frt, b. Bruckenthal Gyula 2 frt, Basa Mihály 2 frt, Kozma Istvánné 2 arany, Hancz Pál 1 frt, Igeni ref. egyház 2 frt, Nagy Ferencz 1 frt, Szöllösi József 1 frt, G. B. 2 frt, Horváth István 2 arany és 1 frt, Berde Áron 2 frt, Tóth Tamás 1 frt, Dr. Boytha József 3 frt, K. L. 2 frt, Nagy Sándor reform. pap 1 frt, Lukács Ferencz 60 frt, ifj. Benigni Samu 10 frt, Mátyás Mihály 10 frt, Nagy Sándor ref. pap 5 frt, Balogh József 2 frt, Balogh Pál 3 frt, Révai Lajos 1 arany, Pál József 2 frt, Hegedűs Sándor 10 frt, Hory Farkas 1 frt, Réthi Lajos 2 frt, Vályi Elek 2 frt, Botár Ferencz 3 frt, Benkő János 2 frt, Révay Lajos 1 frt, Benigni Samu 1 frt, Lukács Ferencz 6 frt, id. Benigni Samu 5 frt, Zajzon Farkas 1 frt, gr. Teleki Miklós né 5 frt, Dózsa István 6 frt, öz. Szöcs Mihály né 1 frt; öz. Risányi Mártonné 2 frt, N. N. 2 frt, Joanne Pánfilus 3 frt, Mederi József né 1 frt, Horváth Sándor 1 frt, Bányai Vitális 10 frt, Salamon József 5 frt, N. N. 1 frt, Demeter Károly 1 frt, ifj. Demeter Károly 1 frt, Demeter Gyula 1 frt, Demeter Ilona 1 frt, Demeter Jenny 1 frt,

Ujfalvi Sándor 5 frt, Szabó Ferencz 1 frt, Némethi György 1 frt, Konez Dániel 1 frt, öz. Buda Miklós né 2 frt, b. Kemény Miklós né 5 frt, Ajtai László 1 frt, Izsef Dániel 40 kr, öz. Dr. Szöcsné 40 kr, Sánta István 1 arany, Csapó Sándor 5 frt, Rucska János 10 frt, Szabó Ádám 1 arany, Szilágyi Miklós 3 frt, Cz. W. 1 frt, Czink János 1 frt, gróf Thoroczka 3 frt, Dr. Inceze Miklós 2 frt, Hincz György 3 frt, b. Inczédiné 2 frt, Dózsa Dániel 1 arany, Dózsa Elek tanár 3 frt, Dézsről Enyedi Kata 2 arany, Gyöngyösi János 3 frt, Szabó Károly 1 frt, Ribiyánszki Adolf 2 frt, Smiding József 1 frt, Zinka János 1 frt, Palkovics 1 frt, Both János 1 frt, főt. Bodola Sámuel 5 frt, összesen 27 cs. arany és 271 forint 80 kr.

Fogadja e nemes város minden rendű lakója hálás köszönetemet, mind a tiszta szívből nyújtott segedelemért, mind azon szives fogadtatásért, melyben engemet, bárki házába léptem, részletetni kegyeskedett. Midőn hazám képét szívembe zárva, kebeléről ismét átvom, legfőbb óhajtam, hogy hazánk és nemzetünk érdekében előmozdításra kamatoztathassam külföldön is e tiszta szívből nyújtott kegyes adományokat. Isten áldása legyen e vendégszeretű magyar város minden rendű tagjain és feledhetetlen Erdélyünkön.

Koos Ferencz,
ref. lelkész.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, jun. 16. Russel visszautasította Beust ur ama közvetítő javaslatát, hogy egész Schleswigben a felosztás kérdése fölött éjszaktól délig zonák szerint történjék a szavazás; egyuttal e hó 13-án egy új határvonalat (Geltling-Bredstedt) hozott javaslatba. Erre a hadviselő hatalmak képviselői kijelentették, hogy a béke fenntartása érdekében kénytelenek utasításokat kéri. A határozat Kopenhágából ugy, mint Bécs és Berlinből elutasítól hangzott. Ennek folytán az értekezlet legközelebbi ülését szombatira halasztották.

Egy ugyanazon napról kelt más távirat szerint az értekezletnek 16-ra határozott ülését azért kelle elhalasztani, mivel Dánia feltétlenül ragaszkodik a Schley-vonalhoz, s új fegyvernagyvadásba beleegyezni nem akar. A mint előre láthatni, a szombaton tartandó legközelebbi üléstől sem lehet döntőt várni, mivel Rechberg és Bismark miniszterek, a kiknek tanácskozása az értekezleti kérdésre vonatkozólag irányadó lehet, csak e napon találkoznak.

A felsőházban Ellenborough lord e hó 17-re interpellációt jelentett be az iránt, szándékszik-e a kormány a brit hajóhadat, a német kikötők szükségessége válható ostromzárólása tekintetéből erősíteni?

Az alsóházban Cecil l. azt kérdezte, vajlon az értekezlet elnapolása az összes felhatalmazottak beleegyezésével, avagy csak Anglia felhatalmazottjai által történt-e? Palmerston e kérdésre megtagadta a feleletet.

A „Nation”-nak Londonból e hó 13-áról, minden más lap tudósításaitól eltérőleg azt írják, hogy az értekezleten a határvonal megállításának nehézsége valamivel csökkent, miután, a tudósító állítása szerint, a németek és a semlegesek kezdenek egymáshoz közeledni. Alkalmassint meg fognak egyezni a flensburg-tonderni vonalban, megengedvén Flensburg város lakosainak egyik vagy másik nemzetiség mellé nyilatkozniok. Arra, hogy Anglia részt vegyen a háboruban, diplomatai körök meggyőződése szerint, nem fog menni a dolog. Az értekezlet utolsó előtti ülésében kijelentette Russel lord, hogy az értekezlet még az ellenségeskedés újból leendő kitérőse esetében sem lehet felbomlottnak tekinteni.

A „Gen. Cor.” Londonból azt a érdekes tudósítást közli, hogy a tory-párt kitűnőbb tagjai az utóbbi napokban gyűlést tartván, nagy többséggel oda nyilatkoztak, hogy az egyetemes congressus ellenzésével felhagynak, sőt inkább arra működnek, hogy a congressus létrejöhesse. Azonban volt a pártköz tartozó néhány befolyásos lord, a kik azt nyilatkozták, hogy e kérdésben a Palmerston-ministeriumot támogatni akarják.

A „Pays”-nek írják, hogy az angol kabinet az értekezlet 16-án tartani kellett ülésében egy új határvonalat akart javaslatba hozni, a mely a giltingi öblénel kezdődve Bretstedtől kissé déli irányban vonulna el. A „Pays” szerint e vonalat, a mely nem katonai határvonal, nehezen fogja Dánia elfogadni.

A „France” pedig már is tudni akarja, hogy a dán kormány, a mely e vonal iránt bizalmas körben meg volt kérdezve, azt nyilatkoztatta, hogy a Danevirken kívül semmi más határvonalat el nem fogad.

Francoiaország. Páris, jun. 16. A „Constitutionnel” egy Limayrac által aláírt cikkében kimondja, hogy Francoiaországra nézve egyik sem áll ama szükségességek közül, a melyek Angliát, az értekezlet meg-hiusulása esetében a háboruban való részvé-

telre kényszeríték. Az idézett lap örvend-e jelenségnek, mert így ki lesz az általános háború körül.

A mint a „Krzg.”-ot Párisból értesítik, Latour d'Auvergne továbbra is támogatni fogja Angolországok Schleswig felosztását tárgyzó javaslatát. Párisban, az idézett kérdés szerint, azt remélik, hogy Poroszország és Austria eredeti követeléseikből le fogják engedni a flensburg-tonderni vonalig. Másfelől bizonyosnak tartják, hogy a dán kabinet kijelentette, hogy e határvonalat semmi esetre el nem fogadja; és hogy Ru. el lord tudatta a tuileriák kabinetjével, hogy Anglia nem fog többé egy Németország elleni háborútól visszarettenni, ha Poroszország és Austria az angol javaslatot visszautasítanak.

„Patrie” szerint a londoni értekezlet előtt, a Schleswigben húzandó határvonal tárgyában két, nehezen összeegyeztethető terv fekszik: A mint tudja van, Angolország ama határvonalat inditványozza, mely a Schlei folyamát s a Dannewirke követi Fridrichstadig. Noha Dánia maga részről egy oly vonalhoz ragaszkodik, mely Eckernförde-től terjedne Fridrichstadig, világos, hogy ez utóbbi vonal sokkal közelebb áll az angol vonalhoz, semhogy ezt utoljára el ne fogadná a dán kormány. E szerint Németország tartja kezé-

ben a békét vagy háborút, feltéve, hogy Bécs s Berlinben lemondtak az apenrade-tonderni vonalról, s hogy ott jelenleg már csupán a tondern-flensburgi vonalat kívánják. Egyébiránt e két fontos várost Németország számára követelvény, valjon van-e ezen javaslatnak valami kilátása sikerre? Ez a kérdés annál komolyabb, mivel Dánia a Schlei vagy Eckernförde vonalát csak azon föltétel alatt fogadja el, hogy másrésről Németország is elfogadja ezt a határvonalat; ellenkező esetben fentartván magának a londoni szerződéshez ragaszkodást. E szerint, ugymond e lap, most már nem Dániának, a semleges hatalmakéval összhangzó, hanem Németországnak makacsul fentartott követelése képezik az értekezlet keblében a megoldandó nehézségek főpontját.

A „Krzg.”-nak egy párisi tudósítása szerint Morny herceg Londonban való megfordulását bihetetlen sok és fontos dolgot igazított, a melyeket a mostani, különben is oly kevés hitel érdemlő s egymással ellenmondó közlések tarkaságának emelésére ideigatunk. Eligazította tehát Morny herceg, a brit kabinettel 1) a dunai fejedelemségek ügyében, hogy Kuza fejedelem minden eslekvényét jóvá hagyják. 2) Tunist illetőleg, hogy a beyt támogassák. 3) Északamerika

többé ne küldjön hadsereget Mexikoba Juarez számára. 4) Dánia fogadja el a népszavazást északi Schleswigben.

Dembinski tábornok e hó 13-án meghalt Párisban, élete 73. évében.

Ujabbak. Bécs, jun. 18. A törvénykezés szervezésére vonatkozó legfelsőbb kézirat szerint a behozandó reformok következő alapvonással bírandnak: Minden bíróság királyi és állandó. Az igazságszolgáltatás el lesz választva a közigazgatástól. Minden peres ügyben három folyamodás leendő. Első folyamodásu bíróságok: az egyes szolgabíróságok, a nagyobb kir. városok bíróságai, a megyék törvényszékei, mely utóbbiakhoz a váltó és kereskedelmi perek is utalándók lesznek. A kerületi táblák királyi delegáció alapján a királyi tábla tagjai által személyzet dolgában megerősítve mint a kir. tábla, 2-od folyamodásul szolgálnak. Temesváron kerületi tábla állították. A különös bűnügyekre utjonnan szervezendő első folyamodásu országos törvényszék állították Budán. Bizonyos bűnügyeknek a hétszemélyes táblára feljebbetételénél a hétszemélyes bíróságok tartozandak referálni. A bírák tartoznak bírói tiszt vizsgát, vagy ügyvédi censurát kimutatni. A kir. bíróságok hivatalnokai fizetés, nyugdíjazás és

egyéb elbánás tekintetében az örökös tartományok ugyan ily hivatalnokaival hasonló tekintet alá jönnek. A bírósági személyzet főbbt a maga kerületében a kerületi tábla gyakorlandja a fegyelmi felügyeletet. Az ügyvédi vizsgálat szigorubbá lesz téve.

— Hamburg, jun. 17. Oroszország, mely a Holsteina vonatkozó igényeiről Oldenburg javára való lemondást mint a béke érdekében hozott áldozatot tünteti fel, az értekezlet legközelebbi ülésében a személyi unióra vizsztatérő közvetítő javaslatot fog előterjeszteni.

— London, jun. 17. Holnap sem lesz értekezleti ülés, s a legközelebbi ülés napja még nincs meghatározva. Ujabb tudósítások szerint Dánia készületei a tengeren rendkívüli terjedelmet vőnek, s rendkívüli erőfeszítéssel folytatnák.

Bécsibörze Junius 19-kén: Nemzeti kölcsön 80.45. 5%. Metalliques 72.45. Bank-részcény 788.—. Hitel részvény 195.—. Váltó Londonra 114.85. Ezüst 113.75. Arany 5.45.

1860-diki Állam kölcsön 96.85.
Junius 17-én: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 75.—. Erdélyi 72.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEVEZÉSI HÍVATALOS.

(152) Eladó ház és telek. (3—3)

A rózs- és kismesterutca szegletén 144 sz. alatt lévő 6 szobából és két konyhából álló ház és telek örök áron eladó. Értekezhetni korm. jegyző Végh József úrral piaczor 455 sz. alatt.

(282) Porosz kir. kerületi orvostudor KOCH (10—12)

jegeczes növény-czukorkái

eredeti fedett skatulyákba változatlanul kapható 35 és 70 krajczárjával. Ezen a legjelesebb alkalmas növény és gyógy-fűvek nedvéből, a legtisztább cukor jegecz részecekkkel töményített Dr. Koch féle növény-czukorkák, mint a legelősmertebb részét által hasznosnak bizonyosult ajánlatból, mint enyhítő és ingercsillapító, a köhögéseknek és rekedtségnek, torokfájásoknak, nyálkás bajoknak; midőn az azokba foglaltatott növénynedvek és édes állományok szerves kivonata által, a beszéllő szervek fenntartására, tisztaságára és engedékenységekre megbecsülhetetlen hatással bírnak. Minden esetben a nyálkahártyákra, s azok elágazásaira enyhítőleg s oldólag hatnak, a kiürítéseket könnyítik, a gyengén tápláló s erősítő alkatrészek által, a velek érintkezésbe jövő szervrészeket erősítik. Dr. Koch növény-czukorkái nemcsak ezen valódi jeles tulajdonságok által különböztetik meg magokat, a gyakran annyira magasztalt mejj-theától, mejj-siruptól Pate pectoraléttól, sat. hanem különösen kitűnnek ezen szerek felett azon előnyös sajátások által, hogy az emésztő szervek által könnyen felvétetnek, s hosszas használat után is semmi gyomor nehézséget, savanyóságot vagy nyálkásodást nem okoznak, vagy hagynak magok után.

A tévedések kikerülése tekintetéből jól megjegyzendő, hogy Dr. Koch jegeczes növény-czukorkái csak is hosszukó a mellékelt bélyeggel ellátott eredeti skatulyákba vannak pakolva, s egyedül a valódiságokban

Kolozsvárt: csakis gyógyszer. **WOLFF J. s. Khudi J. özvegyénél kaphatók,** valamint Beszterczen: Kelp Ferencz; és Dietrich & Fleischer; Brassóban: Stenner F.; és Jekelius Ferencz gyógyszer.; Dévén: Büchler A.; Nagy Enyeden: Bistriesányi A. és Trajánovits Ede gyógyszerész.; Erzsébetvárosban: Schmidt A.; Hát-szeben: Mátfi Béla gyógyszer.; Károlyfőhérvárt: Ruzs János és Matherny Emil gyógyszer.; Kézdí-Vásárhelyt: Fejér Lukács; Nagy-Vásárhelyt: Fogarasi J. D.; Medgyesen: Vándory & Brandsch; Segesvárt: Misselbacher fia és Teutsch; Sz.-Ujvárt: Placintár és fia gyógyszer.; Szász-Kégenben: Wachner Traugott; Szászsebesben: Weissörtel Ad. G.; Szébenben: Zóhrer J. F.; Székely-Keresztúron: Binder Márton; Sepsí-Szentgyörgyön: Vitályos Béla; Sz.-Udvart helyt: Kaunitz J. A. gyógyszer.; Szeredában: Gozsy A.; Sz.-Somlyón: Ruszka Ignác; Tasnádon: Szongott Jakab; Tordán: Velits G. és Wolff G.; Zalatárnán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvart helyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban

kapható:

Eppen most jelent meg a **jótékony célra** hirdetett,

„ELORZOTT VÉGRENDELETEK”

czimű eredeti regény, két kötet egy darabba fűzve, csinos kiállításban. E regény kapható **STEIN JÁNOS** és **általa minden könyvárusnál, úgy szintén a szerzőnél is.** Ára még most 1 frt 20 kr. o. é.

TARTALOM:

I. Kötet:

Nagyszerű család. Boszú terv. Kendei megtanul oláhu. Az elorzott végrendeletek. Váratlan vendég. Elfogadás. Válságos napok. Nép szava Isten szava. Az örök angyal alakban. Derű után bor. A végtárgyalás.

II. Kötet:

Bukás. Egy farsangi kaland. Anna és üldözje. Ki az a matróz? Fekete menyegző. Elindulás. Nem lehet tudni mivel használ a feleség. A rablók. Az igazság győzelme. Eskü a halott felett.

KALVIN.

Történeti regény. Irta König Tivadar. Fordította Rajkay F. J. 3 kötet. Ára 3 frt 60 kr.

A gyógytan története rövid kivonatban. Irta Fekete Lajos. Ára 1 frt 40 kr.

A gazdagság forrása. Gyakorlati Zsebkönyv, gyárosok, kereskedők és mindennemű iparosok számára. Tartalmaz: 1000 utasítást a legfontosabb kereskedelmi czikkelek elkészítésére. Bechstein L. E. után magyarítá Murányvári. Ára 1 frt 60 kr.

Adalék észak-nyugoti Dácia föld- és helyiratához. Három táblával. Torma Károlytól. Ára 1 frt.

Emlésr. Azaz: miképp lehet kitűnő emlékező-teljesítményt nyerni? Irta dr. H. E. Ára 80 kr.

ERDÉLYI NAGY FEJEDELEMSÉG

hivatali

TISZTI NÉVTÁRA

az 1864-dik évre.

Hozzájárul a közigazgatási, magánjogi és más általános érdekű rendeletek tára. Ára 2 forint.

TARTALOM:

I. Rész. Tiszti névtár: Polgári, Katonai, Egyházi-hivatalok. Vármegyék és Vidékek. Székely székek. Szász hatóságok, Székek és Vidékek. Szabad királyi városok. Kiváltságos nemes városok. Kiváltságos mezővárosok. Cs. kir. orsz. pénzügyigazgatási összes hivatalok. Cs. k. bányá-, erdő- és söltgyi igazgatóság alatti összes hivatalok sat.

II. Rész. Kir. főkörmányszéki közigazgatási, magánjogi és más tudni szükséges rendeletek tára.

FÜGGELÉK:

Kir. Főkörmányszéki — utólagosan közlött — rendeletek. Cs. kir. törvény- és volt helytartósági szabályrendeletek. Erdélyi országos vásárok sat.

Kelet tündérvilága

vagy

Szaif Züliázán szultán.

Aráb rege. Aly bey után fordította Orbán Balázs. Két rész egy kötetben kötte 2 frt. Diszkiadás, 4 könyvmatu képpel, 3 frt.

„Osztrák postaügy”

kézikönyve.

E mű, mely igen tűzetes, és szorgalommal van írva, nem csak hazai irodalmunk lényeges hézagát tölti be, hanem egyszersmind benne az általánosságot oly practicus kézikönyvhez juttatja, melyből minden a postai ügyekben felmerülhet esetekre néze kielgítő utasítás merithető, mint melyről bátran állithatni, hogy szerző e részben hasznos szolgálatot tett.

Tartalmát illetőleg, két részből áll, melyek elseje az administratív, másika pedig a kezelésszaki szolgálatot tünteti előnkbe.

Nem kevés érdekelt bír egyszersmind az olvasóra nézve az abban foglalt összes postai-összeftűgés; valamint a törvénytudónak, historikusnak, geographusnak és statiszticusnak érdekes momentumokat szolgáltat.

Elv és előitélet.

Regény a magyar társadalomból. Irta Halmágyi Sándor. Ára 1 frt 80 kr.

A vegytan iskolája Dr. Stöckhardt után dolgozta Berde Áron természettudományok tanára és a magy. tud. akadémia I. tagja. Második átdolgozott kiadás. Ára 2 frt o. é.

A váltógazdaság vagy az okszerű mező-gazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Közhasznú elmélet gyakorlati kézikönyv. (Koszorozott pályamű.) Irta Mártonffy Zsigmond. Ára 1 f. 50.

Történelmi gyöngyök. Gyűjtés be-tírendes sorba raká Kiss Mihály, unitárius esperes és árkosi pap. Ára kemény kötésben 1 frt 60 kr.

Napoleon Lajos 1808-tól — 1848-ig. Történeti korrajz. Irta Herbert Lucian. Fordította Szabó Richárd és Dénes Lajos. I. füzet. Ára 60 kr.

Beethoven sonátái. Zongorára. 2 kötet. Ára 8 frt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Iskola-Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.